

Szkolny Program Profilaktyki

Zespołu Szkół w Choroszczy

- Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza
  - Publiczne Gimnazjum
im. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego
  - Publiczne Liceum Ogólnokształcące

Przyjęty Uchwałą Rady Rodziców w dniu 14.12.2015r.

Zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu 15.12.2015r.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572).
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997, nr 78, poz. 483).
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku, ratyfikowana przez Polskę 30 września 1991 r. (Dz. U. nr 120, poz. 526).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 maja 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2013r. , poz. 560).
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 25 kwietnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. 2013 roku, poz. 520)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U 2012 roku, poz. 204)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. 2003 r.poz. 226).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 1994 r. nr 111, poz. 535).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (DZ.U. 1083 roku, nr 35 poz. 230);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55, tekst jednolity ze zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. 2012 poz. 977)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013 roku, Nr 0, poz. 532)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 nr 0 poz. 1249) (nowe)

Założenia ogólne programu

1. Szkolny program profilaktyki jest dokumentem, który uzupełnia szkolny program wychowawczy w realizacji podstawowego zadania szkoły, jakim jest wspomaganie ucznia w jego wszechstronnym rozwoju, ku pełnej dojrzałości psychofizycznej.
2. Formułując zadania i kierunek oddziaływań zapobiegawczych, postawiliśmy sobie za cel kształtowanie konkretnych umiejętności niezbędnych do pełnego rozwoju osobowego naszych uczniów:
  - *umiejętności interpersonalnych* - określających zdolność i jakość kontaktu z otoczeniem;
  - *umiejętności intrapersonalnych* - obejmujących poznanie i wykorzystanie własnych emocji, potrzeb, zdolności i umiejętności do samokontroli, realizacji wytyczonych celów;
  - *umiejętności uczenia się* - przyswajania, zapamiętywania, analizowania i odtwarzania treści edukacyjnych zgodnie z naturalnymi predyspozycjami i dominujących typem inteligencji.
3. W planowaniu i doborze oddziaływań profilaktycznych uwzględniliśmy prawidłowości okresu rozwojowego uczniów szkoły podstawowej na dwóch etapach edukacyjnych oraz prawidłowości okresu dojrzewania, w jakim znajduje się młodzież gimnazjalna i licealna. Jest to łącznie długi czas obejmujący rozwój młodego człowieka od 6-tego roku życia do wejścia w dorosłość (18 r.ż. uczniów liceum). To stawia z kolei przed nami trudne zadanie. W naszym programie umieszczamy działania mające na celu wspieranie uczniów w zbudowaniu stabilnego poczucia własnej wartości. Dostarczamy konstruktywne i zdrowe sposoby osiągania życiowych celów oraz radzenia sobie z trudnymi emocjami. Zaspokajamy typowe dla wieku potrzeby. Zapewniamy także bezpieczne ramy do szukania własnych wzorców i kształtowania zachowań opartych o społecznie akceptowaną hierarchię wartości.
4. W programie przewidziano zastosowanie czterech strategii:
  - *edukacyjnej* - rozwijanie umiejętności psychologicznych i społecznych;
  - *działań alternatywnych* - stworzenie możliwości angażowania się w działalność pozytywną (np. zajęcia pozalekcyjne, rozwijanie pasji i zainteresowań);
  - *informacyjnej* - dostarczanie informacji na temat odpowiedzialności za własne zdrowie oraz skutków zachowań ryzykownych;
  - *wczesnej interwencji* - pomoc osobom mającym trudności w rozwiązywaniu problemów oraz wspieranie w sytuacjach kryzysowych.
5. W szkole prowadzona będzie profilaktyka uniwersalna i selektywna:
  - *profilaktyka uniwersalna* będzie skierowana do wszystkich uczniów i rodziców. Jej celem jest promocja zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji. Działaniom prewencyjnym objęci zostaną uczniowie z grup niskiego ryzyka. Realizatorami tych działań będą wszyscy nauczyciele wspierani przez specjalistów.
  - *profilaktyka selektywna* skierowana będzie do grup podwyższonego ryzyka. Celem działań jest umożliwienie wycofania się z ryzykownych zachowań. Pomoc uczniom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów, wspieranie tych osób w sytuacjach trudnych. Pomoc będzie organizowana przez wychowawców, pedagoga i psychologa szkolnego.

Cele główne programu

1. Budowanie pozytywnego klimatu społecznego w szkole - zapewnienie bezpieczeństwa członkom społeczności szkolnej.
2. Ochrona i promocja zdrowia oraz rozbudzanie świadomości ekologicznej.
3. Przeciwdziałanie uzależnieniom.
4. Przeciwdziałanie agresji i przemocy - aktywizacja społeczności szkolnej i jej środowiska w zakresie reagowania na przejawy przemocy i przeciwstawiania się jej.
5. Indywidualizacja pracy wychowawczej z uczniem.

Cele szczegółowe

1. Promocja zdrowia - **budzenie odpowiedzialności za własne zdrowie**
  - motywowanie uczniów do dbałości o higienę osobistą;
  - promowanie wzorców zdrowego trybu życia (zdrowe odżywianie się, aktywność ruchowa, wolność od nałogów);
  - wskazanie sposobów radzenia sobie z napięciem emocjonalnym;
  - kształtowanie świadomości na temat zmian zachodzących w procesie dojrzewania;
  - wdrażanie do zasad bhp na co dzień- w szkole i poza nią.
2. Integracja grupy – **budowanie dobrych relacji z rówieśnikami**
  - kształtowanie umiejętności rozpoznawania i właściwego wyrażania emocji, w tym empatii;
  - uczenie tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka;
  - rozwijanie umiejętności kluczowych sprzyjających integracji grupy, komunikowania się i wspólnego rozwiązywania problemów;
  - uczenie odpowiedzialności za swoje słowa i postępowanie;
  - rozwijanie solidarności grupy i współodpowiedzialności za postępowanie innych;
  - aktywne spędzanie czasu wolnego.
3. **Zapobieganie agresji**
  - nabywanie umiejętności rozpoznawania własnych i cudzych stanów emocjonalnych;
  - budzenie poczucia własnej wartości;
  - eliminowanie zachowań agresywnych – m.in. przez kierowanie agresji negatywnych liderów klasowych na inne obszary aktywności;
  - doskonalenie umiejętności skutecznego komunikowania się metodą negocjacji;
  - ćwiczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów;
  - kształtowanie postawy zrozumienia i otwartości;
  - kształtowanie odpowiedzialności za podejmowane zachowania i postawy;
  - uczenie się bezpiecznego korzystania z technologii informacyjnej, w tym rozpoznawania i przeciwdziałania cyberprzemocy.
4. **Profilaktyka uzależnień – przygotowanie młodzieży do życia w świecie dorosłych przez ukazanie różnych aspektów życia społecznego wraz z jego zagrożeniami:**
  - budzenie świadomości o przyczynach sięgania po środki uzależniające i negatywnych skutkach uzależnień;
  - podnoszenie świadomości uczniów w sprawach nowopowstałych środków uzależniających, niebezpieczeństwach ich zażywania oraz skutkach uzależnień tymi środkami;
  - uczenie dobrych wyborów i odpowiedzialności za własne decyzje;
  - pielęgnowanie klimatu zaufania do dorosłych;
  - wskazywanie wzorców i autorytetów;
  - wskazywanie sposobów radzenia sobie z własnymi problemami – także przez szukanie pomocy u osób zaufanych i specjalistów;
  - wykształcenie nawyków aktywnego spędzania czasu wolnego, wskazywanie alternatywy dla nudy;
  - uczenie sztuki odmawiania i niepoddawania się presji grupy;
  - podkreślanie mocnych stron dziecka i jego indywidualności – kształtowanie odporności na manipulację.
5. **Indywidualizacja pracy z uczniem:**
  - Zwiększenie motywacji do systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne;
  - Podniesienie poziomu odpowiedzialności za swoją naukę i zachowanie;
  - Wykształcanie i rozwój postawy obowiązkowości i punktualności;
  - Kształtowanie postawy szacunku do osób starszych, nauczycieli, wychowawców, wpajanie podstaw kultury osobistej i zachowania w grupie.

Realizatorzy szkolnego programu profilaktyki

1. Dyrektor/wicedyrektorzy szkoły:

- dbają o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych, wyznaczają odpowiedzialnych za realizację,
- dyrektor finansuje, nadzoruje.

2. Wychowawcy klas:

- dokonują diagnozy klasy w celu zaplanowania oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych;
- prowadzą lekcje wychowawcze zgodnie z opracowaną na początku roku szkolnego tematyką uwzględniającą zagadnienia zawarte w szkolnym programie profilaktyki;
- każdorazowo reagują na dostrzeżone pozytywne i negatywne zachowania uczniów;
- indywidualnie rozmawiają z wychowankami sprawującymi trudności wychowawcze diagnozując przyczyny niewłaściwych zachowań w celu zaplanowania odpowiednich oddziaływań;
- kierują ucznia na zajęcia indywidualne lub grupowe umożliwiające rozwiązanie jego problemów;
- zaprasza do klasy pedagoga, psychologa do prowadzenia zajęć wychowawczych;
- analizują wyniki nauczania i frekwencję uczniów na zajęciach szkolnych;
- kontaktują się z rodzicami i prawnymi opiekunami uczniów poprzez wywiadówki, indywidualne spotkania w domu wychowanka lub na terenie szkoły, korespondencję w formie listu, kontakt telefoniczny;
- biorą udział w pracach zespołów wychowawczych, analizując zachowania uczniów podejmujących zachowania ryzykowne;
- ustalają ocenę z zachowania po konsultacji z uczniami i innymi nauczycielami uwzględniając punktowy system oceniania zachowania.

3. Nauczyciele:

- wspomagają wychowawców w systematycznych oddziaływaniach wychowawczo-profilaktycznych prowadzonych w ramach zajęć obowiązkowych i dodatkowych;
- wprowadzają do tematyki swoich przedmiotów elementy programu profilaktyki;
- współpracują z wychowawcami, pedagogiem i psychologiem pracującymi w szkole w celu wspólnego diagnozowania i naprawiania niepożądanych zachowań uczniów;
- stwarzają uczniom atmosferę i warunki pracy sprzyjające pokonywaniu trudności i niezbędne do prawidłowego rozwoju.

3. Pedagogzy szkolni, psycholog:

- współpracują z wychowawcami, nauczycielami w podejmowaniu działań o charakterze profilaktycznym;
- analizują dokumentację uczniów podejmujących naukę w szkole podstawowej, w gimnazjum i kierują uczniów z problemami do poradni;
- prowadzą indywidualne rozmowy z wychowawcami, uczniami, rodzicami;
- współpracują z rodzicami włączając ich w rozwiązywanie problemów wychowawczych;
- otaczają opieką uczniów z rodzin o niskim statusie materialnym, niewydolnych wychowawczo;
- współpracują z instytucjami i organizacjami podejmującymi działania na rzecz dzieci i rodzin;
- informują Radę Pedagogiczną o podejmowanych działaniach wychowawczych i profilaktycznych.

4. Nauczyciel prowadzący zajęcia z wychowania do życia w rodzinie:

- uczy umiejętności poznawania siebie, samoakceptacji;
- buduje więzi osobowe - koleżeństwo, przyjaźń, miłość;
- przygotowuje uczniów do pełnienia ról małżeńskich i rodzicielskich poprzez odkrywanie i akceptowanie swojej płciowości;
- prowadzi profilaktykę HIV/AIDS.

5. Wychowawcy świetlicy:

- organizują czas wolny uczniom po zajęciach lekcyjnych;
- współpracują z pedagogiem, psychologiem, wychowawcami i nauczycielami w podejmowaniu działań o charakterze profilaktycznym,
- wspierają rodziców uczniów z problemami edukacyjnymi i wychowawczymi.

6. Samorząd Uczniowski:

- pomaga w organizowaniu działań profilaktycznych szkoły;
- jest współtwórcą procedur, regulaminów obejmujących tematykę wychowawczą i profilaktyczną realizowaną w szkole;
- wskazuje zagrożenia i niebezpieczeństwa pojawiające się w szkole oraz możliwości ich usunięcia;
- współorganizuje zajęcia pozalekcyjne, imprezy szkolne.

7. Pracownicy niepedagogiczni

- informują dyrekcję szkoły o zaobserwowanych niepokojących sytuacjach.

8. Instytucje wspierające szkołę w działaniach profilaktycznych:

- Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Choroszczy
- Komisariat Policji w Choroszczy
- Sąd Rejonowy w Białymstoku - Wydział Rodzinny i Nieletnich;
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Białymstoku
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Młodzieżowy Ośrodek Terapii i Readaptacji ETAP w Białymstoku.

METODY I FORMY PRACY

Proponowane metody pracy:

- Rozmowy
- Spotkania
- Pogadanki
- Dyskusje
- Prelekcje
- Konkursy
- Filmy i multimedialne programy edukacyjne
- Wycieczki
- Warsztaty
- Ankiety
- Metody aktywizujące: drama, gazetka, plakat, prezentacje, konkursy, gry dydaktyczne itp.

Formy pracy: zbiorowa, grupowa, indywidualna

Dokonano diagnozy problemów środowiska szkolnego w oparciu o:

- obserwację uczniów,
- analizę frekwencji uczniów,
- analizę przeprowadzonych ankiet wśród nauczycieli, uczniów, rodziców (pedagog, psycholog, zespół ds. ewaluacji wewnętrznej)
- rozmowy z nauczycielami, uczniami i rodzicami,
- analizę sytuacji wychowawczej szkoły (sprawozdania dyrekcji, pedagogów, psychologa, wychowawców),
- analizę protokołów zespołów u wychowawczych;
- analizę raportów wychowawców;
- analizę protokołów rad pedagogicznych.

Diagnozę środowiska szkolnego rozpatrzono w kontekście informacji uzyskanych z analizy dokumentacji instytucji zajmujących się pomocą rodzinie i dziecku w naszej gminie m.in. „Sprawozdania z działalności Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy za 2014 rok”, z analizy „Raportu z badań społeczności lokalnej dotyczącego problematyki uzależnień” (2011 rok), ze „Sprawozdania Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za 2014 rok”. Wyniki analizy tych dokumentów przedstawiono szczegółowo w Programie Wychowawczym Zespołu Szkół w Choroszczy.

Z przeprowadzonych badań diagnostycznych dotyczących poczucia bezpieczeństwa wynika, że:

- uczniowie w szkole czują się bezpiecznie (96%) zarówno na przerwach jak i w czasie zajęć, nieco mniejszy procent wskazuje na poczucie bezpieczeństwa po zajęciach lekcyjnych (93%). Nie zastosowano wobec nich przemocy fizycznej (95%), jednak 5% twierdzi, że raz zostało pobite;
- badani w zdecydowanej większości 85% dobrze czują się w swojej grupie i nie są przez kolegów i koleżanki wykluczani, jednak 9% uznaje, że zostało przez grupę raz wyizolowana, a 6% nawet kilkakrotnie;
- większość (70%) uznaje, że nie doświadczyło nieprzyjemnego zachowania ze strony kolegów, koleżanek ze szkoły,
- uczniowie w 86% nie są obrażani przez innych przez telefon komórkowy czy Internet, 4% miało taki problem czterokrotnie bądź więcej razy;
- w szkole nie ma kradzieży wg 90% uczniów, uczniowie nie niszczą sobie rzeczy 86%, nie są zmuszani do kupowania rzeczy innym za swoje pieniądze 96%;
- jako miejsca najmniej bezpieczne uczniowie wskazują toalety (27%), korytarze (23%), szatnie (19%)
- poczucie bezpieczeństwa uczniom w szkole daje świadomość, że są pod opieką nauczycieli, a także, że w sytuacji trudnej nauczyciele dzwonią na policję, że na korytarzach są dyżurujący pracownicy szkoły, monitoring.

Z przeprowadzonych badań diagnostycznych wśród uczniów gimnazjum i liceum dotyczących ich postawy wobec środków psychoaktywnych wynika, że:

- rodzice rozmawiają z dziećmi na temat substancji psychoaktywnych (74%);
- uczniowie (96%) nie spożywają alkoholu, narkotyków, dopalaczy, natomiast 16 osób (6%) przyznają się do palenia papierosów, najczęściej na ulicy, w parku;
- niektórzy uczniowie (13%) w szkole otrzymali propozycję zapalenia papierosa, dwunastu uczniów wskazało, że również spożył alkoholu, 5 uczniów twierdzi, że mogło w szkole otrzymać narkotyki (z klas III) i jeden uczeń - dopalacz;
- świadomość uczniów dotycząca środków psychoaktywnych jest zróżnicowana, większość młodzieży opisuje je jako środki szkodliwe dla zdrowia, odurzające, niebezpieczne, prowadzące do śmierci, ale padają też odpowiedzi, że to „fajna zabawa”, sposób poprawy pewności siebie.

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH (skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli)

Budowanie pozytywnego klimatu społecznego w szkole			
ZADANIE	SPOSOBY REALIZACJI	Adresaci	Rodzajodziaływań
Zapewnienie warunków bezpiecznego przebywania ucznia w szkole	<ul style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie pogadank na lekcjach wychowawczych nt. zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły oraz poszanowania mienia w szkole. Prawa i obowiązki ucznia – zapoznanie uczniów. Przypomnienie praw i obowiązków dziecka zgodnie z Konstytucją RP, Konwencją Praw Dziecka i innymi obowiązującymi dokumentami prawnymi . Przeprowadzenie Szkolnego Dnia Integracji. Organizowanie spotkań dla rodziców na temat: „Odpowiedzialność karna nieletnich” oraz zajęć wychowawczych w klasach. Zapoznanie uczniów i rodziców z dokumentami regulującymi pracę szkoły: Statutem, Programem Profilaktyki, Programem Wychowawczym, WSO. 	I-III SP IV-VI SP I-III PG II-III LO	dz. wychowawcza dz. informacyjna
Wsparcie dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym.	<ul style="list-style-type: none"> Działania podnoszące integracje w klasie/szkole. Działania wspierające uczniów na początku drogi edukacyjnej – adaptacja w klasie. Stały kontakt z rodzicami ucznia w celu wypracowania najlepszych form pomocy dziecku. Angażowanie uczniów do reprezentowania klasy na forum szkoły, miasta. Kwalifikowanie uczniów do sformalizowanych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinie, dziecko. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym - reagowanie na wszelkiego rodzaju przemoc domową. Przeciwdziałanie przemocy – Procedura Niebieskiej Karty 	I PG I SP I-III SP IV-VI SP I-III PG II-III LO	dz. profilaktyczna dz. informacyjna dz. edukacyjna

<p>Kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawanie i wyrażanie własnych emocji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka asertywnego rozwiązywania problemów: <ul style="list-style-type: none"> - nauka umiejętnej oceny własnych zachowań, - umiejętność okazywania uczuć i opanowywania emocji. • Kształtowanie prawidłowych relacji międzyludzkich: <ul style="list-style-type: none"> - wpajanie nawyków kulturalnego zachowania; - kształtowanie kultury języka; - promowanie postawy szacunku do siebie, innych i otoczenia; - poznanie zasad prawidłowej komunikacji międzyludzkiej; - uczenie się tolerancji w stosunku do drugiego człowieka; - uczenie się umiejętności rozwiązywania konfliktów bez używania przemocy; - rozwijanie empatii; - poznawanie swoich mocnych stron i zachęcanie do spożytkowania ich. 	<p>I-III SP IV-VI SP I-III PG II-III LO</p>	<p>dz. profilaktyczna dz. wychowawcza dz. edukacyjna</p>
<p>Przeciwdziałanie agresji i przemocy w szkole.</p>			
<p>Zapobieganie wszelkim objawom agresji – uświadamianie mechanizmów powstawania zachowań agresywnych i uczenie sposobów radzenia sobie z negatywnymi emocjami.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnoza zagrożenia środowiska szkolnego agresją i przemocą - ankieta dla uczniów dotycząca bezpieczeństwa. • Rozpoznawanie środowiska pozaszkolnego uczniów, w zachowaniu których zaobserwowano niepokojące sygnały: <ul style="list-style-type: none"> - konsultacje z rodzicami, - ustalenie rodzaju i form pomocy, których oczekuje uczeń i jego rodzina. • Eliminacja i zapobieganie zjawiskom przemocy i agresji poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie lekcji wychowawczych poruszających problematykę zachowań agresywnych i sposobów radzenia sobie z nimi; - organizowanie spotkań na w/w temat z pedagogiem i psychologiem szkolnym; - edukację prawną młodzieży; • Współpraca z kuratorami sądowymi, Sądem Rodzinnym i innymi odpowiednimi instytucjami wspomagającym rodziców i uczniów. • Zachęcanie rodziców do udziału w wywiadówkach profilaktycznych prowadzonych przez specjalistów ze szkoły i z zewnątrz. 	<p>IV-VI SP I-III PG II-III LO</p> <p>I-III SP IV-VI SP I-III PG II-III LO</p>	<p>dz. profilaktyczna dz. wychowawcza dz. edukacyjna dz. informacyjna</p>
<p>Zachęcanie do bezpiecznego korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie zasad bezpieczeństwa w sieci i obrony przed cyberprzemocą, zagrożenia uzależnieniem od komputera; • Zwrócenie uwagi na zagrożenia wpływające ze świata wirtualnego; • Udział w akcji „Dzień Bezpiecznego Internetu” 	<p>I-III SP IV-VI SP I-III PG II-III LO</p>	<p>dz. profilaktyczna dz. wychowawcza dz. edukacyjna dz. informacyjna</p>

ch.	<ul style="list-style-type: none"> Organizowanie zajęć warsztatowych, godzin wychowawczych, udział w akcjach i kampaniach profilaktycznych. Realizacja zajęć edukacyjnych kształtujących umiejętności racjonalnego korzystania z komputera i Internetu, uczestnictwo w kampanii „Dziecko w sieci” 		
Przeciwdziałanie uzależnieniom			
Propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od używek.	<ul style="list-style-type: none"> Diagnoza postaw młodzieży wobec uzależnień – ankiety, obserwacje zachowań. Organizowanie dla uczniów gimnazjum spotkań profilaktycznych i zajęć psychoedukacyjnych na tematy poruszające problematykę uzależnień oraz poczucia własnej wartości z udziałem przedstawicieli różnych instytucji - Szkolny Dzień Profilaktyki. Organizowanie konkursów dotyczących zdrowego, wolnego od nałogów stylu życia. Zachęcanie rodziców do udziału w wywiadówkach profilaktycznych prowadzonych przez specjalistów ze szkoły i z zewnątrz. Udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach np. Zachowaj Trzeźwy Umysł, Znajdź właściwe rozwiązanie. Edukacja młodzieży wg. programu „Szkoła Dobrego Wyboru” (po wcześniejszym zgłoszeniu klasy do pedagoga - realizatora programu). Informowanie rodziców i uczniów o istnieniu procedur postępowania w sytuacjach sięgania po środki uzależniające i sankcjach za złamanie zakazu. Publikacja na stronie internetowej szkoły. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 	IV-VI SP I-III PG II-III LO	dz. profilaktyczna dz. wychowawcza dz. edukacyjna dz. informacyjna
Ochrona i promocja zdrowia			
Kształtowanie postaw prozdrowotnych.	<ul style="list-style-type: none"> Lekcje wychowawcze poświęcone dbałości o zdrowie oraz higienie osobistej (we współpracy z pielęgniarką szkolną). Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego w formie sportowych zajęć pozalekcyjnych. Udział w ogólnopolskim programie „Trzymaj formę”. Zajęcia edukacyjne nt. „Sposoby radzenia sobie ze stresem” Lekcje wychowawcze poświęcone dbałości o zdrowie oraz higienę osobistą (we współpracy z pielęgniarką szkolną). Prowadzenie lekcji wychowawczych na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym, przepisów Kodeksu Drogowego oraz z zakresu stosowania pierwszej pomocy. Zajęcia edukacyjno- informacyjne podnoszące świadomość o chorobach nowotworowych. Zajęcia edukacyjno- informacyjne na temat HIV/AIDS. 	I-III SP IV-VI SP I-III PG II-III LO	dz. profilaktyczna dz. wychowawcza dz. informacyjna dz. edukacyjna

	<ul style="list-style-type: none"> Zaburzenia w zdrowym stylu życia, a przede wszystkim odżywianiu: diety restrykcyjne, bulimia, anoreksja. Przejawianie aktywności fizycznej w ramach zajęć sportowych, wycieczek, lekcji wychowania fizycznego. Kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych. Udział w akcjach „Szklanka mleka”, „Owoce w szkole” Zamieszczenie na stronie internetowej szkoły artykułów o zdrowym stylu życia (informacje dla rodziców). 	I-III SP IV-VI SP	
Podjęcie działań ekologicznych	<ul style="list-style-type: none"> Poruszanie na lekcjach wychowawczych i edukacyjnych tematyki o konieczności ochrony środowiska i ekologii. Kształtowanie postawy dbałości o otoczenie, szanowanie mienia szkolnego. Udział w ogólnopolskiej akcji ekologicznej – „Sprzątanie świata” Zorganizowanie obchodów „Dnia Ziemi” 	I-III SP IV-VI SP I-III PG II-III LO	dz. edukacyjna dz. wychowawcza
Uczenie zachowań sprzyjających kształtowaniu właściwych postaw społecznych, przewidywania konsekwencji własnych zachowań			
Przeciwdziałanie wagarom oraz dbanie o dyscyplinę	<ul style="list-style-type: none"> Systematyczne sprawdzanie obecności na wszystkich zajęciach edukacyjnych. Zgodne z zapisami w Regulaminie Ucznia rozliczanie opuszczonych zajęć edukacyjnych Diagnozowanie przyczyn nieusprawiedliwionej absencji szkolnej uczniów. Spotkania informacyjne z rodzicami i zwrócenie ich uwagi na prawną odpowiedzialność za i wobec niepełnoletniego dziecka. Wspieranie uczniów z trudnościami w nauce (zajęcia wyrównawcze, konsultacje). Współpraca z Komisariatem Policji, Sądem dla Nieletnich. 	I-III PG II-III LO	dz. wychowawcza dz. informacyjna
Rozbudzenie aspiracji życiowych i przeciwdziałanie bierności społecznej.	<ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie motywacji uczniów do nauki. Tworzenie warunków do osiągania sukcesów z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji uczniów – organizowanie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych, zachęcanie do udziału w konkursach. Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych mających na celu dokonywanie przez uczniów świadomego wyboru dalszej drogi życiowej, w tym doradztwo zawodowe. Indywidualne konsultacje z nauczycielami. 	I-III SP IV-VI SP I-III PG II-III LO	dz. wychowawcza dz. informacyjna dz. edukacyjna

<p>Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowanie w działalność organizacji pozarządowych, w tym prowadzących działalność harcerską.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w akcjach wolontariackich o zasięgu szkolnym, lokalnym, ogólnopolskim: „Szlachetna Paczka”, „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, „Pola Nadziei”, „Góra Grosza” • Zorganizowanie i prowadzenie na terenie szkoły grupy harcerskiej i zuchowej. 	<p>I-III SP IV-VI SP I-III PG</p>	<p>dz. wychowawcza dz. profilaktyczna</p>
<p>Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • WDN – organizowanie szkoleń dla nauczycieli zgodnie z bieżącymi potrzebami. • Bieżąca współpraca z pedagogiem i psychologiem. 		<p>dz. edukacyjna dz. informacyjna</p>
<p>Wzmacnianie kompetencji wychowawczych, które dotyczą nie tylko nauczycieli i wychowawców, ale także rodziców lub opiekunów uczniów i wychowanków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prelekcje specjalistów skierowane do rodziców lub prawnych opiekunów. • Organizowanie tematycznych zajęć otwartych, warsztatów dla rodziców, dla rodziców i dzieci. 		<p>dz. informacyjna dz. edukacyjna</p>

EWALUACJA

- Ewaluacja programu następuje na bieżąco poprzez uwzględnienie wyników badań ankietowych prowadzonych przez wychowawców klas z w ramach poszczególnych zadań wynikających z programu.
- Metody i formy ewaluacji:
  - ankiety ewaluacyjne po programach (działaniach) profilaktycznych, przeprowadzone wśród uczniów przez realizatorów programów.
  - sprawozdania od realizatorów programów.
  - wyniki klasyfikacji i frekwencji w poszczególnych klasach.
- Ewaluacja kompleksowa zostanie dokonana po 3 latach funkcjonowania programu.

Szkolny Program Profilaktyki może być modyfikowany w zależności od potrzeb.